



Kunnskapsbaserte planer som gir ønsket retning gjennom langsiktig tenkning

For å skape et aldersvennlig lokalsamfunn og levere gode tilbud og tjenester til eldre er det viktig at kommuner har god planlegging og analysekompetanse. Å skaffe til veie tilstrekkelig data, sammenstille ulike datakilder og analysere utviklingstrekk og påvirkningsfaktorer er krevende. Like krevende kan det være å gjennomføre gode medvirkende planprosesser som bidrar til økt kunnskap og innsikt om lokalsamfunnet.

KS Konsulent har i oppdrag, fra Helsedirektoratet og Fylkesmannen i Trøndelag å skape relevant metode- og veiledningsmaterieell som kan tilbys kommuner i deres arbeid med kartlegging og planlegging av reformen. Veiledningsmaterialet skal ferdigstilles før jul og tilgjengeliggjøres over nyåret.

Hensikten med utarbeidelse av metode og veiledningsmateriellet vil være å bidra til å gi økt kompetanse i å ta bruk egne styringsdata, analysere og bruke innsikt for å utvikle kunnskapsbaserte tiltak og tilbud innenfor reformens områder. I tillegg til veiledning i bruk av egne styringsdata vil materialet inneholde tips og råd om gode grep i den lokale planprosessen.

Nytt og nyttig fra nasjonalt støtteapparat

- Ved utgangen av 2019 er reformens fase 1 over. Fase 2 omhandler kartlegging, analyse og planlegging.
- Når nytt kommunestyre skal vedta planstrategi for kommende valgperiode, bør kommunene vurdere om Leve hele livet-reformen kan trekkes inn i andre kommunale planer, fremfor å lage en egen delplan for reformen.
- Det er spesielt områdene Et aldersvennlig Norge og Aktivitet og fellesskap som kan ha nytte av tverrsektoriell tilnærming. Ta med innbyggerrepresentanter i kartlegging og planlegging.
- I nyhetsbrevets sak om aldersvennlig Norge finnes linker til to inspirasjonsfilmer som er til fri bruk.

NYHETSBREV

DESEMBER 2019

KONTAKT:

Thorstein Ouren,
Helsedirektoratet
468 99 410
levehelelivet@helsedir.no

Vinneren av Leve hele livet-prisen for 2019 er kåret

Karmøy kommune er kåret til årets Leve hele livet-kommune.

Onsdag 13. november delte eldre- og folkehelseminister Sylvi Listhaug ut Leve hele livet-prisen for 2019. Prisen ble delt ut som en del av kvalitetsreformen for eldre Leve hele livet.

Prisen skal gå til en kommune som gjennom kvalitetsforbedringsarbeid kan vise til både planlagte og gjennomførte aktiviteter og gode resultater på reformens områder.

Klar vinner

Karmøy kommune ble nominert av det regionale støtteapparatet i Rogaland, bestående av fylkesmannen, KS regionalt og Utviklingscenter for sykehjem og hjemmetjenester.

De årlige nominasjonskriteriene ses i sammenheng med reformens faser og tilhørende forventninger. 2019 er reformens første fase hvor det er lagt opp til at kommuner jobber med oppstarts-, kartleggings- og planleggingsaktiviteter.



Karmøys ordfører Jarle Nilsen og tre representanter fra ulike etater i kommunen var tilstede og mottok prisen fra statsråd Sylvi Listhaug.

Juryens begrunnelse

Kommunen har jobbet godt med forankring av reformen i politisk og administrativ ledelse, også på tvers av enheter. Stortingsmeldingen har blitt behandlet i kommunestyret og det har blitt utpekt en styringsgruppe for reformarbeidet. Rådmannen har opprettet tverretatlig grupper, en for hvert innsatsområde, som skal samarbeide og jobbe med reformen.

Videre har kommunen hatt fokus på medvirkning i arbeidet og involvert ansatte, frivillige, organisasjoner og andre som representerer innbyggerperspektivet.

De viser til en bred og tverrfaglig forankring hos ansatte i kommunen, samt til en god plan for involvering av brukerrepresentanter og brukere

Les mer om prisutdelingen [her](#).



Et aldersvennlig Norge

Regjeringen ønsker å skape et aldersvennlig Norge.

I 2016 la regjeringen fram sin strategi for et aldersvennlig samfunn - «Flere år – flere muligheter». Flere departementer stod bak strategien, og den favner bredt. Den viser hvordan alle sektorer har virkemidler for å fremme et aldersvennlig samfunn, slik at eldre mennesker kan delta, leve aktive liv og bevare sin selvstendighet så lenge som mulig. Statsminister Erna Solberg sier i forordet at den er et oppgjør med tanken om at eldrepolitikk bare er omsorgspolitik.

I reformen Leve hele livet er nettopp et av de fem hovedinnsatsområdene Et aldersvennlig Norge. Dette området operasjonaliseres i et eget nasjonalt program for aldersvennlig Norge. Programmets arbeid har et bredt nedslagsfelt og retter seg i hovedsak mot oppgaver og aktører utenfor helse- og omsorgssektoren.

I forbindelse med Leve hele livet har Helsedirektoratet fått et oppdrag for 2019 – 2020 med å etablere programmet. Fra 2021 skal det etableres et senter i Ålesund. Senteret skal videreføre oppdraget og oppgavene som ligger i programmet. Programmet består av fem oppgaver som det kan leses mer om [her](#) på nettsiden aldersvennlig.no.



Eldre må være med i planleggingen av et aldersvennlig samfunn

En av oppgavene i programmet handler om eldrestyrt planlegging. Eldre er en viktig gruppe som påvirker samfunnsutviklingen, både som enkeltmennesker og som gruppe. De utgjør en stor ressurs, ikke minst for lokalsamfunnet og nærmiljøet. Gevinstene ved et aldersvennlig samfunn er store dersom det legges til rette for at eldre kan delta aktivt med sin erfaring, kunnskap, tid og overskudd.

Kommunene bør involvere eldre i arbeidet med å planlegge og utforme nærmiljø og lokalsamfunn. De kommunale og fylkeskommunale eldrerådene inviteres særskilt til å ta aktivt del i arbeidet med å skape et aldersvennlig Norge.

Eldres medvirkning er også en av grunnsteinene i Verdens helseorganisasjons konsept og nettverk for aldersvennlig byer og lokalsamfunn (WHO Global Network for Age-friendly Cities and Communities). Som en del av programmet for et aldersvennlig Norge, har KS tatt på seg oppgaven med å drive modellutvikling og tilpasse WHO sitt konsept til norske forhold. Målet er å etablere et nettverk for aldersvennlige lokalsamfunn.

Følg oss på [Facebook](#) og se våre inspirasjonsfilmer:

- [Film 1](#) – Seniorer som en mangfoldig og funksjonsfrisk gruppe
- [Film 2](#) - Involvering av seniorer for å utvikle aldersvennlige kommuner



Nye e-læringsprogrammer om fallforebyggende trening – BASIS 1.0

Nå blir det lettere å hjelpe eldre til bedre fysisk funksjon, mindre risiko for fall og kanskje økt livskvalitet!

Helsedirektoratet har sammen med et fagmiljø ved NTNU utviklet et e-læringsprogram, BASIS 1.0, der man i seks moduler kan lære mer om eldre, fall og hvordan forebygge fall gjennom målrettet trening og hva man bør gjøre for å legge til rette for en trygg og sikker trening. E-læringen kommer i tre deler rettet mot ansatte eller personer som er tilknyttet følgende:

- Treningsentre
- Eldre- og seniorsentre eller dagaktivitetstilbud
- Sykehjem og omsorgsboliger

Til e-læringen følger en øvelsesbank med til sammen drøyt 90 spesifikke oppvarmings-, balanse- og styrkeøvelser tilpasset ulike funksjonsnivå. I øvelsesbanken er det mulig å lage egne treningsprogrammer eller velge mellom ferdige programmer av 10, 30 eller 45 minutters varighet.

I tillegg til målrettet fallforebyggende trening er det i e-læringen for institusjoner for eldre vektlagt opprettholdelse av aktiviteter i hverdagen for å opprettholde fysisk funksjon og selvhjelpenhet. E-læringen og øvelsesbanken vil kunne gi mange økt kunnskap om hvordan man bør tilrettelegge for effektiv, sikker og trygg balanse- og styrketrening og hverdagsaktivitet for godt voksne i de tre målgruppene.

BASIS er en del av kvalitetsreformen [Leve hele livet](#) som skal bidra til at eldre skal få bedre hjelp, ha trygghet og støtte til å mestre livet.

Mer informasjon om e-læringen finner under www.basis-fallforebygging.no

BASIS
BALANSE * SIKKERHET * STYRKE



Flere filmer om reformen Leve hele livet

I tillegg til de tre første inspirasjonsfilmene, har vi gått sammen med Wemake igjen og lager syv korte fagfilmer til Leve hele livet.

Torsdag 12. desember hadde vi full dag på filmsett i Kanonhallen på Løren. Hver av de fem hovedområdene i reformen får sin egen film, det blir også produsert en film om "Hva er Leve hele livet" og en om pårørende og deres rolle.

Innholdet i filmene er produsert i samarbeid med dyktige fagfolk, som også representere hvert sitt tema på sett.

Målet er å ha filmene klare i løpet av månedsskiftet januar/februar 2020.

